

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 249928 20 Рев
Бања Лука, 02.11.2021. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Тање Бундало као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Биљане Томић као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Ј.К. из Б.Л., коју заступа С.Д., адвокат из Б.Л., против туженог Д.М. из Б.Л., кога заступа Р.П., адвокат из Б.Л., ради утврђивања удјела у заједнички стеченој имовини током брака, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 249928 19 Гж од 12.3.2020. године, на сједници одржаној 02.11.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 249928 16 П од 06.9.2019. године дјелимично је усвојен тужбени захтјев и утврђено да парцела кч.бр. 718/67 у површини од 300 м², уписана у лист непокретности број 541 к.о. К., заједно са стамбеним објектом који је на њој саграђен без грађевинске дозволе, представља брачну тековину парничних странака и да допринос тужитељице у стицању ове имовине износи 1/4 дијела, па је тужени обавезан да трпи укњижбу тужитељице као сувласника са наведеним дијелом, а преостали дио тужбеног захтјева је одбијен.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 249928 19 Гж од 12.3.2020. године жалба тужитељице је одбијена и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем дијелу, те је тужитељица обавезана да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 720,00 КМ.

Благовременом ревизијом тужитељица побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се обје нижестепене пресуде преиначе и њен тужбени захтјев у цијелости усвоји.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице за утврђивање величине њеног удјела у заједнички стеченој имовини током брака са туженим.

Нижестепени судови су утврдили: да су парничне странке закључиле брак ...1993. године у Ј. и да је тај брак разведен пресудом првостепеног суда број 71 0 П 050342 07 П од 29.6.2009. године, која је потврђена пресудом другостепеног суда број 71 0 П 050342 09 Гж од 30.11.2009. године; да су у току овога брака рођене двије кћерке (1993. и 1995. године); да је у току брака тужени купио плац на којем је 2000. године започео градњу породичне куће, а да је новац за довршетак изградње у износу од 30.000,00 КМ обезбиједио отац туженог; да је тужитељица по струци медицинска сестра - техничар и да је била запослена у ДЗ Б.Л., док је тужени радио као инспектор у Министарству; да тужитељица није учествовала у градњи куће ни физичким радом ни у новцу; да су се странке у приземље куће уселиле 2003. године, а да су се претходно на спрат куће уселили родитељи туженог који су ту живјели све до своје смрти; да се предметне некретнине у земљишним књигама воде као својина туженог са 1/1 дијела.

На темељу предњих утврђења нижестепени судови су закључили да тужитељици припада право сусвојине на спорним некретнинама у омјеру од 1/4 дијела, налазећи да је тужени доказао да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса тужитељице, који се огледао само у бризи о дјечи и домаћинству, док у стицању спорних некретнина иста није учествовала ни новчано ни физички, што између странака није ни било спорно.

По оцјени овог ревизијског суда, нижестепени судови су правилно примијенили материјално право.

У смислу члана 270. став 5. Породичног закона („Службени гласник Републике Српске” број 54/02 до 63/14, даље: ПЗ), за настанак заједничке имовине потребно је да се испуне двије претпоставке: прва – да је ријеч о имовини стеченој за вријеме трајања брачне заједнице и друга – да се ради о имовини насталој „радом“ брачних супружника. Појам „рада“ као претпоставке за стицање имовине не треба схватити у ужем смислу само као економску категорију која би полазила од непосредног резултата рада него треба имати у виду и тзв. „посредни рад“ којим један брачни супружник, помажући другоме у обављању разних послова у домаћинству, овоме омогућава да реално стиче приходе којима се, у правилу, најчешће долази до имовине.

Нижестепени судови су правилно утврдили да су странке заједнички стекле спорне некретнине за вријеме трајања брачне заједнице, али да њихови доприноси у том стицању нису једнаки. Новац који је отац туженог дао за градњу куће није био само поклон учињен објема странкама, како се тврди у ревизији. Према одредби члана 270. став 6. ПЗ, пресумпција је да се поклони трећих лица учињени у току трајања брачне заједнице сматрају имовином оба брачна супружника, па тако и новац који је дат са сврхом да супружници ријеше стамбено питање. Међутим, у конкретном случају, новац који је отац туженог добио продајом стана у Ј. није дат туженом само ради рјешавања стамбеног питања парничних странака већ и у сврху стамбеног збрињавања родитеља туженог, па дати новац само дјелимично представља поклон дат туженом и тужитељици. Наиме, из утврђених чињеница произилази да кућа није грађена само за парничне странке већ и за родитеље туженог, који су се одмах након

што је кућа оспособљена за становање уселили на спрат и ту становали све до своје смрти. Стога из намјене овог поклона, датог у виду новчаног износа од 30.000,00 КМ, произлази да он није дат само ради рјешавања стамбеног питања парничних странака већ и ради рјешавања стамбеног питања поклонодавца и његове супруге (родитељи туженог) који су, исто као и парничне странке, након деложације из туђе имовине били подстанари.

Код оцјене доприноса парничних странака у стицању заједничке имовине нижестепени судови су узели у обзир све облике стицања, помоћи, рада и сарадње о којима говори одредба члана 273. став 2. ПЗ, па су правилно примијенили материјално право када су утврдили да је допринос туженог очигледно већи од доприноса тужитељице којој, по оцјени тих судова, припада $\frac{1}{4}$ дијела у спорној имовини.

Не могу се прихватити наводи тужитељице да тужени није доказао да је његов удио у стицању брачне тековине већи од њеног. Тачно је да постоји законска претпоставка да сваком од брачних супружника припада по $\frac{1}{2}$ дијела заједничке имовине (члан 272. став 1. ПЗ), па је на туженом био терет доказивања да је његов удио већи од удјела тужитељице (члан 273. став 1. ПЗ), а он је то, и по схватању овог суда, доказао.

Неосновано се у ревизији приговара и да тужени није доказао колика је вриједност спорне имовине. Овдје је потребно указати да је предмет ове парнице утврђивање удјела странака у стицању заједничке имовине и да за одлуку о томе није битна вриједност те имовине. Тржишна вриједност брачне тековине ће бити од значаја у поступку извршења пресуде донесене у овом спору одн. у поступку цивилне диобе који ће странке покренути ради издвајања свог сувласничког дијела (уколико физичка диоба не буде могућа).

Исто тако, без основа су наводи ревизије да тужени није доказао колико је новца уложио у градњу куће и колика је била висина његових примања, код чињенице да је тужитељица у току поступка признала да она ни пару није уложила у градњу па је чак тврдила да јој није јасно како је тужени дошао до пара за куповину плаца и градњу куће. Дакле, међу странкама није било спорно да је сва новчана средства за изградњу предметне куће обезбиједио тужени и да тужитељица у томе није имала било каквог учешћа, а неспорне чињенице се не требају доказивати (члан 125. Закона о парничном поступку-„Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП).

Према свему изнесеном, ваљало је на основу члана 248. ЗПП одлучити као у изреци.

Предсједник вијећа
Тања Бундало

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић